

Forfatter: Palladius, Peder

Titel: Udrag fra Peder Palladius' Danske Skrifter

Citation: Palladius, Peder: "Peder Palladius' Danske Skrifter", i Palladius, Peder: *Peder Palladius' Danske Skrifter*, udg. af Lis Jacobsen , H.H. Thiele, 1911-1926, s. 213. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-palladius05val-shoot-idm140381308520672/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Peder Palladius' Danske Skrifter

turligvis kan *byē* være blevet afskrevet *bye*; derimod er G (RT)'s Rettelse *til den by* vilkaarlig.

S. 132 L. 22. *ieg vaar hungrig* osv.] Matth. 25.35-36.

S. 132 L. 26 f. *Det er bedre* osv.] Præd. 7.2.

S. 132 L. 28. *udi—udj*; jfr. Noten til S. 51 L. 18 f.

S. 132 L. 31 f. Hr. Jens i Hagedsted] i Wibergs Præstehistorie I. 519 begynder Præsterækken i Hagedsted med „Peder Rode, havde været Munk“; men Wibergs Kilde, Musenii Catalogus over Præster i Sjællands Stift, GkS. 2990. 4^o, finder man (p. 81) fire Præster før Peder Rode: *Jens. Niels. Lauritz. Jens.* Den af Palladius' omtalte Hr. Jens er sikkert Peder Rodes Forgænger.

S. 133 L. 1 ff. *Vilt du lenger* osv.] jfr. Om besatte, Bind I. 383 L. 20—33 og 384 L. 13 ff.

S. 133 L. 4. **er*] mgl. i Hs., jfr. L. 35 f.

S. 133 L. 5. **de*] mgl. i Hs.

S. 133 L. 6—7. *neden ved* osv., *oc kand* osv.] G (RT): *hans krop neden ved* osv., *oc hand hand* osv.] Rettelsen er jo meget fri og ikke absolut paakrævet. Snarere kunde et *hand* være bortfaldet efter *er*, saa Texten havde lydt: *neden ved hans beltsted er hand halff borttagen oc kand inthet røre den part* (nemlig som er tilbage under Bæltstedet).

S. 133 L. 10 f. *Hand hæder Hans Skram, ihuo hannem kiender, byen heder Farende løß*] Bonden Hans Skram i Farringløse (Ringsted H.) omtales flere Gange i Visitatsbogen (foruden nærv. Sted: S. 137 L. 8 ff., S. 147 L. 20), desuden i En Undervisning om Besatte, 1547 (se foran I. 383 L. 20 ff.) og i Skriftet Om Sværgeren og Banden, 1557 (se foran IV. 232 L. 19 ff.). Oplysninger andetstedsfra findes ikke.

S. 133 L. 11. *vel skal skalchen teche sig hiemme* osv.] det er tvivlsomt, hvorledes dette Sted skal opfattes. Grundtvig mener, at „tække“ enten maa være = oldn. *þekkjask*, her med Betydning „finde Behag i“, „modtage med Tak“ eller = oldn. *þekkjja*, „kende, erkende, altsaa erkende sig at være hjemme“ (se G 219); Kalkar opfatter *teche* = *isv. þökkja*, „synes“ (se Kalk. IV. 515^a L. 13); ingen af disse Tolkninger giver en rimelig Text. Derimod vilde der blive god Mening i Texten, hvis *teche sig* kunde betyde „opføre sig tækkeligt“, eller „indynde sig“, „behage“, jfr. *placeo* = *techis*, Kalk. IV. 515^a L. 18; hele Sætningen kunde da gengives: „vel skal Skalken (o: Hans Skram) opføre sig tækkeligt nok, til — naar du kommer derind til ham — saa at sidde og æde og drikke med dig, men vil du osv.“. Imod